

Kaugõppe päevaprobleeme

Kõrgema hariduse omandamisele tootmistööd katkestamata omistatakse meil üha suuremat tähelepanu. Aastast aastasse kasvab kaugõppe-teaduskond, olles praegu 3200 üliõpilasega instituudi suurim ja ka üliõpilaste koosseisu poolest kõige mitmekesisem. On huvitav mainida, et teaduskonna noorim üliõpilane on 16-ne, vanim 58-aastane, kõige kaugemal elava üliõpilase elukoht on Nikolajevski linn.

Kui õppimist TPI päevases osakonnas ei peeta kergeks, siis õppimine kaugõppe teel nõuab üliõpilastelt eriti suurt tahtejõudu ja püsivust. Just see on vaieldamatult kõige tähtsam tingimus edasijõudmiseks, millest aga kahjuks sageli ei taheha aru saada.

Teiselt poolt tuleb ka instituudil luua võimalikult soodsad tingimused õppematerjali omandamiseks. Kaugõppijate aeg on ju eriti kasin, seepärast tuleb seda otstarbekalt kasutada.

Üheks valusamaks probleemiks kaugõppe-teaduskonnas on metoodiliste materjalide küsimus. Kaugõppijaid tuleb juba aasta alguses varustada õppeprogrammide, metoodiliste juhendite, kontrolltööde ülesannetega. Kahjuks saame sageli need materjalid kateedritest alles pärast mitmekordseid meeldetuletusi ja suure hiline-misega.

Palju tüli tekitab ka kontrolltööde aeglane läbivaatamine kateedrites. Ei ole ju võimalik nõuda üliõpilastelt kontrolltööde õigeaegset laekumist kui nende läbivaatamine kestab ettenähtud viie päeva asemel nädalaid või isegi kuid. Ei tohi ka unustada, et kontrolltööde õigeaegsest läbivaatamisest (eriti eksamisesiooni eel) on üliõpilase palgalise õppepuhkuse saamine, mis on kaugõppijale väga suure tähtsusega.

Oluliselt häirib normaalset õppetööd ka kaugõppega tegelevate õppejõudude sagedane vaheldumine ja õppeaine põhjendamatu killustamine paljude õppejõudude vahel. Kogemused kinnitavad veenvalt, et paremaid tulemusi saavutatakse just nende õppejõudude juures, kes juba aastaid tegelevad kaugõppega (dots. k. t. Tiikma, v. õp. Tapper, v. õp. Tümanok, v. õp. Pärlist, v. õp. E. Jõgi jt.).

Mitmete õppetööd häirivate arusaamatuste põhjuseks on nõrk side dekanaadi ja kateedrite vahel. Selle puuduse likvideerimiseks määrati hiljuti kateedrite volinikud kaugõppe küsimusis. Paljud neist (dots. k. t. Tapupere, v. õp. Nurges, ass. Ajaots, ass. Sarapik) asusid juba aktiivselt tööle. On põhjust arvata, et enamus raskustest õppetöö organiseerimisel likvideeritakse hõlpsasti volinike kaasabil.

G. VÄLJAMÄE

kaugõppe-teaduskonna prodekaan

Töötada

Uhes poliitilise teadlikkuse kasvuga levib meie nõukogude ühiskonnas pidevalt kommunistliku töö liikumine ja haarab üha rohkem töötajate ja õppiva noorsoo kollektiive.

Tallinna Polütehnilise Instituudi Raamatukogu kollektiiv, kes viimaste aastate jooksul on oma töös ning poliitiliste ja erialaste teadmiste taase töstmisel saavutanud märkimisväärset edu, otsustas oma üldkoosolekul 27. jaanuaril üksmeelselt lülituda kommunistliku töö liikumisse.

Esimese sammuna sellel teel võtsid raamatukogu töötajad endale eelseisvaks Eesti NSV

ja elada

25. aastapäevaks rea kohustusi:

Tõsta pidevalt oma poliitilisi ja erialaseid teadmisi nii aktiivse osavõtuga vastavatest õppustest kui ka iseseisva õppimise teel. Selleks organiseerida ka ekskursioone tehastesse ja teistesse raamatukogudesse.

Töötajate teadlikkuse ja

töökultuuri tõstmiseks läbi viia diskussioon teemal «Miline peab olema raamatukoguhoidja».

Töötada distsiplineeritult, leida võimalusi ja vahendeid tööprotsessi lihtsustamiseks ja

tööjõudluse tõstmiseks.

Tõsta töötajate valvsust raamatute ja muu sotsialistliku omandi säilitamiseks.

Suurendada nõudlikkust raamatukogu võlgnike suhtes. Aktiivselt osa võtta ühiskondlikust tööst ja sportlikust

tegevusest. Tõsta töötajate kultuurilist taset isetegevusliku töö hoogustamise näol.

Leida võimalusi raamatukogu komplekteerimise plaani ületamiseks vähemalt 1000 eksemplari võrra.

kommunistlikult

Avada Mustmäel mehaanikateaduskonna õppekorpuses lugemissaal.

Rõõbiti üldkohustustega võeti veel mitmesuguseid kohustusi raamatukogu sektori- rites.

V. KALPUS

Keemia-mäeteaduskonna partei- algorganisatsiooni tööst kohalike nõukogude valimiste ettevalmistamisel

dab kõiki ühiselamusel elavaid üliõpilasi ning lähedalasuvate majade valijaid. Agitpunkt on põhiliselt sisustatud ning asutud mitmesuguste ürituste läbiviimisele. Suure vastutustunde ja tänuväärse aktiivsusega tegeles agitpunkti organiseerimisel selle juhataja, põlevkivi keemia ja tehnoloogia laboratooriumi vaneminsener kommunist A. Tal-

vet. Arvestades seda, et üsna kitsal territooriumil paikneb lähestikku kolm meie instituudile alluvat agitpunkti, siis osutus otstarbekaks ürituste läbiviimiseks koostada ühine plaan, mis näeb ette nädalas 1-2 mitmesuguse ürituse läbiviimist agitpunktides.

Agitpunkti töös on aga veel mitmeid puudusi. Ruum on

külm, nähtavasti halvasti tihendatud akende tõttu, agitpunktis pole raadiot ega televiisorit, ajakirjade valik on väike. Nende puuduste likvideerimisel oleks vaja instituudi majandusorganite abi.

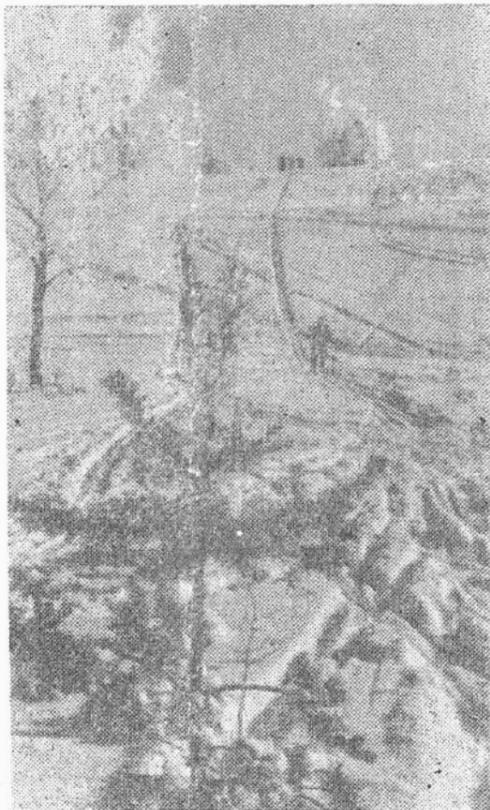
Lähematel päevadel lõpetame agitkollektiivi komplekteerimise, kusjuures eelmiste aastate kogemuste alusel kogu agitaatorite kollektiiv on jagatud brigadideks. Põhilise osa agitaatoritest moodustavad üliõpilased, brigadide juhtideks on määratud igast kateedrist üks õppejõud või teaduslik töötaja. Kogu agitkollektiivi juhib anorgaanilise keemia kateedri dotsent kommunist R. Ott.

Agitatsioonitöö edukaks läbiviimiseks peab agitaatoril olema ka vastav ettevalmistus ja teadmiste pagas. Agitaatori töö ei piirdu ainult kutsete kättevõimise valijatele, vaid ta peab olema võimaline selgitama valijatele partei ja valitsuse poliitikat üleskerkivates küsimustes, samuti valimistega seotud küsimusi. Paljudes ettevõtetes korraldatakse agitaatoritele seminar ja instrueerimiskoosolekuid. Seda oleks vaja teha ka meie instituudis. Nähtavasti ei oleks seda otstarbekas teha teaduskondade kaupa, kuna siis tuleks sama üritust korraldada neli korda, vaid tsentralsealt kogu instituudi ulatuses.

H. SILLAND,
keemia-mäeteaduskonna
parteibüroo sekretär

MUSTAMÄE AGITPUNKTIS

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PARTEI-KOMITEE, REKTORAADI, ELKNU KOMITEE JA AMETIUHINGUKOMITEE HÄALEKANDJA

Reedel, 12. veebruaril 1965

KÕIGI MAADE PROLETAARLASED, ÜHINEGE!

Tallinna POLÜTEHNIK

XVII aastakäik

Nr. 3 (389)

Esimesi eksamikokkuvõtteid mehaanikateaduskonnast

Sügissemester möödus kiiresti. Alles see oli, kui võeti vastu uus täiendus üliõpilaste perre, või kui vanemate kursuste üliõpilased sõitsid appi põllumajandustöödele, või kui küllaltki suure murega jälgisime möödunud kevadiste akadeemiliste võlgnevuste likvideerimise käiku. Kuid juba siis, ja muidugi ka magu möödunud semestri vältel, tuli peatähelepanu suunata sellele, et semester lõppeks võimalikult heade tulemustega. Eriti, et I kursus instituudist ei pettuks.

Ja praegu võibki teha juba esimesi kokkuvõtteid. Eksamisesioon pakkus mitmeid häid, kuid kahjuks ka mõningaid ebameeldivaid üllatusi. Milliseid siis?

Praegune III kursus, kelle õppeedukus aasta tagasi oli 68%, on jõudnud 66%-ni. 18%-line õppeedukuse tõus on vägagi rõõmustav, sest peetakse ju III kursust üheks raskemaks.

I kursusel on õppeedukus 88% möödunud-aastase 70% vastu. Üheks põhjuseks sellele suurele tõusule oli asjaolu, et õppeprogramm oli käesoleval aastal asja sissetulnuile palju jõukohasem, kuid näib, et ka värske I kursuse üliõpilased on tõsiselt töötanud.

II kursus on 74% õppeedukusega küll teaduskonnas viimane, kuid ka siin on väike positiivne nihe olemas — möödunud aastal oli praeguste II kursuse üliõpilaste õppeedukus 70%.

V kursus on seekord teaduskonna edukaim (õppeedukus peaaegu 90%). Palju oli siin mängus nii profülaktilist hoolitsemist dekanaadi ja profiileerivate kateedrite poolt (kuna kogemused näitasid, et V kursusel võib suure koormuse tõttu esineda eksameil suuri ebameeldivusi), palju oli aga ka üliõpilaste oma initsiatiivi õppeprotsessi paremaks korraldamiseks.

Halvasti esines IV kursus — õppeedukus 72% (möödunud aastal IV kursusel 89,9%), kusjuures igasuguseid praktikas väljakujunenud «norme» eitasid rühmad MA-71 (17 eksamikohustasest sooritas kõik eksamid positiivselt ainult 8 üliõpilast) — rühmajuhendaja van.-õp. U. Soodla, ning MM-71 (19-st vastavalt 11) — rühmajuhendaja ass. E. Tadolder. Ja näib, et peamine vig, mis viis selliste tulemusteni, oli üliõpilaste psühholoogilise ettevalmistuse puudulikkus rühmajuhendajate, õppejõudude ja dekanaadi poolt. Sur osa nende rühmade üliõpilastest on tulnud õppima peale praktiliste kogemuste omandamist tööstusettevõtetes. Ja nüüd oli vaja ette valmistada põhiliselt üldtehniliste õppeainete (mehaanismide ja masinate teooria, metallograafia, masinaelementid, vahetatavuse alused ning liisaks mahukas üledelektrotehnika) eksameiks. Millegipärast tekkis paljudel üliõpilastel mulje, et enamik neist aineist ei nõua neilt eksameile ettevalmistumisel mingeid pingutusi. Kuid eksameil selgus vastupidine — praktiliste kogemuste baasil on vaid võimalik ainet kiiremaks omandada, praktilisel tööil saadud kogemused annavad võimalusi käsitletud küsimusi paremini illustreerida, kuid õppimisvajadus esineb ikkagi, sest käsitatakse küsimusi, mis on tunduvat sūgavamad pingitõõtaja igapäevastest vajadustest. Näib, et see on käesoleva eksamisesiooni tähtsaim kogemus nii üliõpilastele, õppejõududele kui ka dekanaadile. Kuuldavasti oli analoogilist olukorda esinenud ka teistes teaduskondades.

Lõplik kokkuvõte möödunud eksamisesioonist võib tuua küll mõningaid korrektiive esitatud arvulistesse näitajatesse, kuid üldmulje on siiski kujunenud: tulemused mehaanikateaduskonnas on teataval määral paranenud, ning kateedrite ja üliõpilaste pingutused on kannnud mõningat vilja.

Dots. H. KUEDMA
mehaanikateaduskonna dekaan

© KRITSELDUSI KIEEVIST ©

HENDRIK OTLOOT

Selles, et õhusõit on tõesti aja-voit, veendusid meie 14 tudengit, 1 insener ja 1 grupijuht ise, istudes Tallinna Lennujaama puhvetis pool päeva. Vaevalt oleks muidu olnud julgust anekdootide vahetamiseks. Seda tõestab veenvalt valem: 16 inimest x 5 tundi lennuki ootamist = 80 inimanekdootitundi.

Lend ise oli vahejuhtumitena ning maandumisteta. Teataval määral kurvasias vastuvõtt ilma orkestrita, kuid selle eest polnud lennupõlvajärges tuules pikki tervituskõnesid. Meeleolu tõstis veelgi Borispoli lennukaama võrdlemine Tallinna omaga. Umbes nii nagu Tallinn Vnukovo kõrval.

Saades teada, et «koduks» Kiielis saab Meditsiini Instituudi ühiselamu, olime kõik väga rõõmsad, kuna... ka Kiielis mõllas influentsa. Meie ajutise kodu katuse all elasid rohkem kui neljakümne rahvuse esindajad. Meie lugupeetud naissoo esindajate sümpaatiat kaldus noore ja vaba Aafrika poegade poole. Meessoos südametavalt aga kenad brünetid ukrainlannad.

Viie päeva jooksul püüdsime meie, UTÜ aktivistid, nii hästi või halvasti kui see õnnestus tutvuda vene linnade ema — praeguse Ukraina NSV pealinna. Selle 1300 000 elanikuga linna ajalugu algab 3 või 4 aastatuhandest e.m.a. Täpset daatumit linna tekkimise kohta pole teada. Hiidne böhiina jutustab, kuidas kord vanim 3-st vennast Kija otsustas rajada Dnepri kõrgele kaldale oma linna. Paistab, et see tal õnnestus, sest linn on tõepoolest olemas ja kannab oma legendaarse rajaja nime. Dnepri kõrgele paremal kaldal seitsmel küngal asub vana Kiiel. Ta ei sarnane sugugi meie vanalinna — laiad bulvarid, avarad väljakud ja kõrgeid hooned. Sellise uue rüü sai Kiiel peale vabastamist fašistlikest võõrvallutajatest. Okupatsiooni aastatel hävines 42% kogu elamispiinast. Linnale tekitatud kahju ületas 2 miljardit rubla. Samuti hävitati palju unikaalseid arhitektuurilisi ja ajaloolisi mälestusmärke. Sõjajärgsetel aastatel on aga ukraina rahvas määratulest kulutustest hoolimata taas-

tanud täielikult oma pealinna iidse ilu.

Ilmeka pildi vana-vene arhitektuurist andsid Püha Sofia peakirik ja Laura mungakloostri kompleks. Viimane oli oma hülgeajal ukraina suurimaid ekspuataatoreid. Tema võimu all vaevlesid 110 000 pärisorjast talupoega. Aastased sissetulekud ulatusid 9000 000 kuldrublani. 13 ha pindalal asetsev mungaklooster eraldas ennast ümbritsevast maailmast 8 meetri kõrguse müüriaga. Kloostri territooriumi all on mitu katakombide süsteemi, kuhu sulgesid ennast omaaegsed usufanaatikud — enda piinajad. Maa-alustes piinakambrites — nn. «kivikottides» lõpetasid oma elupäevad ka need, keda vaimulik hierarhia kahtlustas usust taganemises ja poolehoius vabameelsete ideedele. Katakombidest tekkinud masendava meeleolu hajutas vaade päikesepaisteliselt Dnepri ja selle teisel kaldal kerki-vale Darnitsale — Kiieli «Mustamäele». Uues rajoonis elab moodsates 5-, 9- ja 14-korruselistes elamutes juba üle 200 000 kiievlase. Kaunid ühiskondlikud hooned ja kõrgeid elamud, avarad tänavad ja palju rohelust — selliseks saab uus Kiiel.

Kuid kiievlased ei unusta neid, kes andsid oma elu nende kodulinna vabastamisel. Darnitsa vastas küngal sööstab pilvedesse mustast marmorist obelisk — Tundmatu Sõduri Haud. Selle ees leegitseb igavene tuli. Obeliski jalamiilt ei kao kunagi lilled.

Üldse pidid suvel olema paljud Kiieli tänavad ääristatud lillepeenardega. Väga palju on parke ja puisteid — 52% kogu linna pindalast. Kahjuks ei õnnestunud meil neid näha täies ilus.

Iidne Kiiel on praegu suurelt jaolt õppiva nooruse päralt. Meile sai osaks au külastada esimest Polütehnilist Instituuti Venemaal. Lenini ordenit omav Kiieli Polütehniline Instituut asutati 1838. a. ja ehitati üles ühiskondlike ning riiklike vahenditega. Instituudi esimeseks direktoriks oli professor V. L. Kirpitšev — ehitusmehaanika aluste looja. Instituudi üliõpilaskond võitis aktiivselt osa maa-

poliitilisest elust, organiseerides Kiielis revolutsioonilisi väljastumisi. Oktoobrirevolutsiooni ajal oli instituudi territoorium kohaks, kus peeti ägedaid võitlusi Nõukogude võimu eest.

Peale revolutsiooni võitu, sotsialismi ülesehituse ajastul, Kiieli Polütehniline Instituut tunduvalt kasvas. Ehitati uued õppekorpused ja üliõpilaste ühiselamud, loodi rida kabinette ja laboratooriume. Mõnede endiste teaduskondade baasil kasvasid välja eraldi instituudid, näiteks Inseneritehnikute, Toiduainete Tehnoloogia Instituut, Kergetööstuse Tehnoloogia Instituut jt. Praegu on instituudis 16 teaduskonda, kus õpib üle seitsme tuhande tudengi. Kui lisada neile 4500 kaugõppijat, siis saame instituudi üldise üliõpilaste arvu — 12 000. Reas teaduskondades on organiseeritud üliõpilaste konstrueerimisbürood. Üliõpilaste jõududega on ehitatud 45 km kaugusel Kiielist spordilaager. Instituudis on väga populaarne isetegevus. Üldtunnustatud on instituudi koorikappell, kes sai hiljuti vabariigi teenelise kapelli nimetuse.

Kuna kahjuks oli kiievlastel samuti koolivaheajad, siis ei õnnestunud meil tihedamat kontakti luua.

Peale tutvumise Kiieli ülikoolidega sai külastatud ühiselt palju Ukraina pealinna vaatamisväärsusi: mauseume, näitusi jms. Ühel õhtul leidsime aega isegi ukraina teatrikunstiga tutvumiseks. L. Delibes'i ooper «Lakme» meeldis kõigile. Meie massiline kultuuritöö ei jäänud sugugi passiivseks. Kiievlased said unustamatu ja sügava kunstilise elamuse vaadates TPI ühendatud tantsugrupi (need olime meie) esituses ehtsat soome jenkati. Meist jäid maha kestvad tormilised kiiduavaldused, mis kippusid üle minema ovatsiooniks.

Reis möödus lõbusalt, ukrainlased olid kenad. Loodame, et meie taaskohtumine saab tõesti olema peatselt. Lõuna Kiielis, kella viie tee Vilniuses, õhtusöök Tallinnas — selliseks kujunes meie reisi õnnelik lõpp.

LEMBIT LINNUPÖLD
ja ANDRES NIITRA

31. jaanuaril lahkus meie instituudi perest pärast lühiajalist ja rasket haigust arhitektuuri kateedri dotsent, tehniliste teaduste kandidaat Hendrik Otloot.

Hendrik Peetri p. Otloot sündis 2. jaanuaril 1906. a. Viljandi- maal Holstre vallas vesiveski rentniku pojana. Omandanud alghariduse Tarvastus ja keskhariduse Viljandis, ei leidnud ta kohe jätku edasiõppimiseks. See sai teoks alles 1925. a., kui astus Tallinna Tehnikumi. Tehnikumi töötas tol ajal kõrgema õppeasutuse põhikirja ja programmi ja oli ühtlasi esimeseks õppeasutuseks Eestis, kus võis õppida ehitusala. Peale lõpetamist ja sõjaväeteenistust võimaldati arhitekt Otloodile stipendiaadina edasi õppida Helsingi tehnilises ülikoolis.

Kodumaale tagasi pöördunud, järgnes töö maehituste alal ja pikemat aega raudteevalituse ehitusosakonnas. Selle aja jooksul võttis ta osa terve rea jaamahoone teprojekteerimisest ja ehitamisest (Tallinn—Kopli ja Tartu kaubajaamad, Kiviõli, Paida, Kaarli, Lihula, Kilingi-Nõmme ja Kivimäe jaamahooned), samuti rea tööstushoonete lahendustes on olnud tegev arhitekt Otloot.

Silmade tunduv nõrgenemine ei võimaldanud seda tööd jätkata, samal ajal aga vajaj reorganiseeritav Tallinna Polütehniline Instituut õppejõudu ehituse kateedrisse. Ta asus tööle vanemõpetajana ja 1947. aastast omistati talle dotsendi kutse.

Dots. H. Otloot töötas aktiivselt kaasa arhitektuuri eriala ellukutsumiseks TPI-s ja tal oli suuri teeneid selles, et see osakond andis 10 aasta jooksul vabariigile 111 noort arhitekti, kes praegu moodustavad meie arhitektide pere tuumiku.

H. Otloodile omistati teaduste kandidaadi kraad 1958. a. Oma teaduslikus töös põllumajanduse ehitiste valdkonnast oli ta saavutanud tulemusi, mida on referitud peale NSV Liidu veel Saksa Demokraatlikus Vabariigis ja Rootsis. 1952. a. ilmunud raamat (kaasautor A. Veski) «Arhitektuuri ja ehitustehnika alused» oli esimeseks eestikeelseks arhitektuurialaseks õppevahendiks, mis veel praegugi on kasutusel. Peale selle raamatu on ta trükitis avaldanud hulgaliselt artikleid. Ajalehtede veergudel on ta pidevalt sõna võtnud aktuaalsetel arhitektuurilistel teemadel.

Õppejõuna oli dots. Otloot hea ettekandev, nõudlik ja järjekindel, ühtlasi ka seltsimehlik ja kannatlik, mis eriti ilmes tema töötamisel vähemedukate üliõpilastega.

Viimase ajal töötas ta metoodiliselt ümber trükitud loengukonspekte ning oli kavandanud programmeeritud õppimisviisi arhitektuuri kursusele.

Oma huumorimeele ja elurõõmu poolest oli dots. H. Otloot väga populaarne. Igas olukorras leidis ta paraja jätku oma mälestustes hulgaliselt talletatud äraheidatutele ja oskas seda ereda värvide esile kanda.

Dots. H. Otloodiga oleme kaotanud kohusetruu õppejõu, hea seltsimehe, nõudliku teadlase.

Mälestus temast jääb kustumatult püsima kõikides, kes tema kunagi on lähemalt kokku puutunud.

Ehitusteaduskonna kollektiiv

EKSAMIJÄRGSEID MÕTTEID

Järjekordne tuleproov on läbi tehtud, ühel rohkem, teisel vähem edukalt, ja on aeg üles märkida mõningaid mõtteid, mis tulid pähe tulemusi vaadeldes.

Tulemused aga olid meil sellised: 30-st tudengist ei suutnud sessiooni kestel kõiki eksameid ära teha 5, üldse «põrus» 13 inimest. See annab keskmiseks õppeedukuseks 56,5%, mis on häbematult vähe. Teiselt poolt on vastukaalaks saada ainult 3(!) meest, kes suutsid ilma kolme-deta läbi saada.

Eelmised sessioonid kulgesid tunduvalt paremini. Millest oli siis tingitud selline langus? Vaatleme olukorda lähemalt.

Esimesel kursusel käisime teatavasti praktiliselt ja õppisime õhtuse süsteemi järgi. Loenguid oli praegusega võrreldes üpris vähe ja programmid tunduvad väiksemad. Ajast oli suur napus ning pidevast õppetööst semestri jooksul ei tulnud suurt välja. Kolme-nelja päevaga enne eksamit sai aga materjali kaunikesti selgeks ning tulemuste üle ei pruukinud nuriseda.

Tänavu aga ei suutnud (või ei tahtnud?) mõned ümber orienteeruda ja jätkasid samas vaimus. Ent materjal oli juba nii suur, et mõne eksamieelse päevaga ei suudetud enam imet teha. Vana tarkusesõna «Repeti-

tio est mater studiorum» muutus nulliks, sest kordamise asemel tuli alles õppida, õppimiseks oli aga hilja.

Mõnigi mees külastas loenguid väga hõredalt, niisii polnud tal loota, et sealt suurt midagi meelde jääb. Pärastine teiste konspektide ringikirjutamine ei päästnud olukorda. Pisut hoo-gustus õppimine enne kontroll-töid, kuid siis omandati väga katkendlikud ja ebamäärased teadmised. Pidevast õppimisest on meil palju räägitud, kuid rääkimisega asi enamikul juhtudel piirduski.

Enne sessiooni algust oli muidugi suur rabamine arvestustega. Viimastel öödel tehti jooni-seid, koduseid ülesandeid jne., õpiti kättröötöödeks, mida tehti juba ei tea mitmendat korda. See mõjus küllaltki kurnavalt, väsisit juba enne eksameid liigselt.

Tuleks veel peatuda sessiooni enda planeerimisel — eksamid olid liiga tihedalt, aega oleks jätkunud pikemateks intervallideks. Mitmed rühmad tegid ühe kergema eksami (näiteks NLKP ajalugu — MP-41) juba enne sessiooni ära, neil oli hiljem rohkem aega ja ka tulemused paremad.

Eespoolöeldust on näha, et ka selle kirjutuse autor ei ole Ameerikat avastanud. Loetletud puudujääkide ja vigade hulgas ei ole midagi uut ega senitundmatut, kõik see on juba ammu teada ja kordub aastast aastasse. Aga just sellepärast, et see kah-

juks nii on, tuleb neist ikka ja jälle rääkida. Rääkida ja meelde tuletada seni, kuni neid veel meie hulgas esineb. Tahaksin loota, et seegi kord pole asjata paberit raisatud ning edaspidi õpitakse tehtud vigadest.

Lõpetuseks puudutagem veel ühte valusat kohta — õppekir-jandust. Eestikeelset erialast kirjandust ilmub küllaltki vähe ning seegi vähene tiraažis, millest jätkub kaheks, heal juhul kolmeks aastaks. Sellestki on enamuse tehnikumide jaoks ja kõrgemate koolide tarbeks napivõitu. Venekeelse kirjanduse kasutamisel aga esineb nii mõnelgi suuri raskusi, sest keskkoolist kaasavõetud keeleoskus jääb sageli rohkem kui napiks. Ja selliseid on küllaltki palju, et neist rääkida tasub.

Asi muutub tunduvalt paremaks, kui ilmuks rohkem rota-prindil paljundatud loengukonspekte, laboratoorsete tööde juhendeid jne. Sellestki on palju räägitud, kuid tulemused ilmnevad visalt. Sedalaadi kirjandus kergendaks ja kiirendaks tunduvalt õppetööd.

Näiteks võiks tuua metallide tehnoloogia laboratoorsed tööd, kus põhiline osa tunnist kulub juhendi lugemiseks ja protokolli koostamiseks vajaliku materjali ümberkirjutamiseks, selle asemel et asja sisusse süveneda. Edasi on andmed nelja-viie mehe käes laiati ja protokolli koostamiseks kulub mõne tunni asemel terve päev või rohkemgi.

TÖNU KOGER
MM-43

TÄHELEPANU!

AJAKIRJANDUSLIKE KAASTÖÖDE VÕISTLUS

Esmärgil mitmekesistada meie ajalehes ilmuvaid materjale ja tõmmata ajalehetöölle kaasa laialdasemalt meie instituudi kollektiivi liikmeid, kuulutab ajalehe «Tallinna Polütehnik» toimetuse välja järjekordse ajakirjandusliku kaastöö võistluse.

Võistlusest võivad osa võtta kõik TPI kollektiivi liikmed (üliõpilased, õppejõud, aspirandid, teenistujad), kusjuures iga autor võib võistlusele esitada piiramatul arvul töid.

Võistlusele võib esitada olukirjeldusi, reportaaže, följetone, veeid, humoreske, luuletusi, epigramme ja karikatuure. On soovitatav, et esitatud tööde temaatika kajastaks meie instituudi elu (õppeprotsess, teaduslik töö, ühiskondlik tegevus, vaba aja veetmine, ühiselamud jne.).

Olukirjelduste ja reportaažide maht ei tohi ületada 5 masinakirja lehekülge, ülejäänud tööde maht 3 masinakirja lehekülge. Karikatuurid peavad olema va-

rustatud sisu seletavate allkirjadega ning joonistatud musta tušiga valgele joonestuspaberile, joonistuse laius peab olema vähemalt 10 sm, kõrgus ei ole määratud.

Ajalehefoto miinimumformaadiks on 18x12 cm ja ta peab olema läikepaberil ja veidi heledam normaalsest.

Tööd tuleb varustada märgusõnaga ja märkusega «Ajakirjandusliku kaastöö võistlus» ning lasta «Tallinna Polütehniku» kirjakasti peahoone fuajees või Mustamäe ühiselamuse. Kõõ tööga tuleb esitada sama märgusõna kandev kinnine ümbrik, milles peavad olema andmed autori kohta (ees- ja perekonnanimi, õpperühm või töökoht).

Võistlustööde esitamise viimaseks tähtajaks on 15. APRILL 1965. a.

Parimate tööde autoreid austustatakse mälestusemetega (milliste valikul arvestatakse autori soovi) järgmises väärtuses:

	I koht	II koht	III koht
olukirjeldused ja reportaažid	25 rbl.	15 rbl.	10 rbl.
føljetonid, veeid, humoreskid	15 rbl.	10 rbl.	7 rbl.
luuletused ja epigrammid	12 rbl.	8 rbl.	6 rbl.
karikatuurid ja joonistused	15 rbl.	10 rbl.	7 rbl.
ajalehefotod	10 rbl.	7 rbl.	5 rbl.

Vastavatasemeliste tööde puudumisel on žüriil õigus jätta mõni auhind välja andmata või jaotada auhinnad teisiti.

Avaldamiskõlblikud võistlustööd avaldatakse «Tallinna Polütehnikus». Vastaval tasemel olevad tööd suunatakse žürii

poolt avaldamiseks ka vabariiklikule ajakirjandusele, kus ilmuvad tööd honoreeritakse.

Võistluse tulemused tehakse teatavaks ajakirjanduse päeval.

«Tallinna Polütehniku»
toimetuse

KUUS KÜSIMUST

Pöördusime mitme viienda kursuse üliõpilase poole küsimustega, et selgitada, kuidas keegi eksameiks õpib ja eksamine läheb. Viienda kursuse valisime nende suuremate kogemuste tõttu.

1. Millist õppimismeetodit kasutate eksamieelsetel päevadel?
2. Kuidas jaguneb koormus päevade ja tundide lõikes. Mitu tundi päevas õpite?
3. Millise tundega sisenete eksamiruumi?
4. Kust võtate piletit, kas esimese ettejuhtuva või on teatud eriharjumus?
5. Kas loete küsimused kohe läbi või hiljem koha peal?
6. Milline on esimene mulje piletist?

KALJU MIKIVER, MM-101

1. Esimene kord vaatan üldjoontes aine üle ja selgitan välja raskemad kohad, teine kord on põhjalik töö ja kolmas kord kiirülevaatus.

2. Esimesel päeval peaaegu ei õpi. 2 viimast päeva koos toa-naabriga poole õnni.

3. Oleneb eksamist. Tunne on selline, et läbi ikka saab.

4. Millise kõige kiiremini kätte saan.

5. Loen kohe läbi.

6. On kaheksaguseid. Vahel vaatad, et midagi ei tea, aga ettevalmistuse käigus tuleb kõik välja. On ka vastupidi.

REIN KÜTTNER, MM-101

1. Esimene kord vaatan umbes üle, siis põhjalikult.

2. Oleneb eksamist ja materjali hulgast. Tavaliselt kella 12-st õhtuni. Üldiselt on sessiajal vaba aega kõige rohkem, ka kinos saab kõige rohkem käia.

3. Väikese pabinaga.

4. Kuidas juhtub.

5. Kohe loen läbi.

6. Oleneb õppejõust ja teadmistest. Seega subjektiivse ja objektiivse teguri süntees.

JAAN LUGUS, MM-101

1. Esimest korda töötan põhjalikult materjali läbi, siis vaatan kiiresti üle.

2. Põhiline õppimine kahel viimasel päeval, sest varem ei saa kontsentreeruda. Kõige viljakam aeg õhtul kella üheksast kella kaheni öösel.

3. Oleneb palju õppinud oled ja kelle juures eksam on.

4. Kõige lähema piletit.

5. Lähen kohale, ja seal loen.

6. Põrumise tunnet ei teki. Midagi ikka välja mõtleb.

TOIVO PAPPAL, MM-101

1. Esimene kord õpin kiiresti läbi, püüan kõigest aru saada, aga meelde jätan siis kui teine kord üle vaatan. Kuid arvan, et peaks üht-teist püüdma meelde jätta juba esimesel korral.

2. 8-10 tundi päevas. Esimesel päeval hakkab kohe õppima.

3. Oleneb eksamist ja ka sellest, mitu eksamit juba läbi on.

4. Puhtama.

5. Küsimused loen läbi koha peal.

6. Algul erilist muljet ei teki, sest pea tundub tühi olevat. Mulje kujuneb ettevalmistuse käigus.

JAAK KODAR, MM-101

1. Esimene kord vaatan hästi põhjalikult läbi. Kui aega üle jääb, vaatan veel kord poolpõhjalikult üle.

2. Niipalju kui päev ja enesetunne võimaldavad. Psühholoogiline tegur on suur sundija või pidurdaja. Esineb juhte, kus terve päeva jooksul ei suuda kordagi korralikult kontsentreeruda.

3. Varem oli tunne, et kindlasti pörun. Hilisemad kogemused on selle tundeskaala tuimesanud.

4. Alati selle, mis kõige vähem teiste piletite alt välja paistab, kõige parem, kui on pilet, mis üldse välja ei paista.

5. Küsimused loen läbi koha peal ja siis ka nii, et järgmine küsimus silma ei hakkaks, kui eelmist loed. Osade kaupa seedib paremini.

6. Oleneb puhtalt küsimustest.

I kursuse keemikute „TULEPROOV“

Sügisel vahetult enne semestri algust saabunud uued õppeplaanid seadsid I kursuse keemikute I kursuse keemikute kõrgemas matemaatikas väga tõsise ülesande: kuulata nädalas kaheksa tundi matemaatikat ja võtta läbi semestri jooksul kogu analüütiline geomeetria ja diferentsiaalarvutus kuni selle raketidusteni funktsioonide uurimisele, s. o. 24% kogu kõrgema matemaatika kursusest. Tõsi, ka nädalatundide arv oli suur, kuid kahjuks ei ole nende kasv võrdeline üliõpilaste vastuvõtuvõime kasvuga. See tõde kipub plaanide koostajail paraku sageli ununema.

Kuidas siis keemikute viierühmaline voor sellele uuele proovile vastu pani? Ütlen kohe, et hästi. Vooru peale kokku ei lubatud matemaatika eksamile 12 üliõpilast ja sai mitterahuldava hinde 7

üliõpilast, mis annab an. «absoluutseks õppeedukuseks» 83,3%. Rühmadest tunduvalt paremaks osutus KA-11 rühma keskmise hindega 3,82, väga hästi vastasid üliõpilased Laanep, Voll, Arro ja teised. Rühma KK-11 keskmiseks hindeks kujunes 3,70, kuid kolm üliõpilast ei pääsenud eksamile ja ka vastused olid valdavas enamuses head, mitte aga väga head. Üsna hea oli ka rühm KÜ-11 (keskmise hinne 3,48), mida aga ei saa öelda rühma KP-11 kohta (keskmise hinne 3,52). Selle rühma kasvandikest peavad ju saama keemiainsenerid, kes on eriti tugevad teoreetilises füüsikas, järelikult ka matemaatikas. Rühmast ei pääsenud aga eksamile kaks üliõpilast ja said mitterahuldava hinde veel kolm (Vao, Luhari, Tuulik). Nähtavasti tu-

lemb rühma tugevaimad üliõpilased Lõhmusel, Hiisel, Lembergil ja Tambergil omalt poolt rühma taseme tõstmiseks kaasa aidata. «Ankrumehked» seekord rühm KT-II (keskmise 3,31) kogu ka selles rühmas võis kuulda väga häid ja häid vastuseid (üliõpilane Täheste).

Algaval semestril ei seisa vooru ees mitte vähem tõsiseid ülesandeid kui eelmisel. Kevadeks tuleb selgeks õppida kogu integraalarvutus, mittemuutuva funktsioonide diferentsiaalarvutus, joon- ja kordsed integraalid. Küsige oma kolleegidelt vanematelt kursustelt, küllap kuulete, et asi on tõesti tõsine. Kui aga suudame säilitada töötahte, järjekindluse ja üksmeelse, saame ka sellest asjast jagu.

K. ALLIK
vooru lektor

Mida töid DETSEMBER ja JAANUAR

Nüüd on see sessioon möödas ja oleme jälle tudengid igapäevase elu rööbastes, kuid on siiski pagana kahju, et me varsti oma sihtjaama hakkame jõudma.

Selja taha on jäänud neli ja pool aastat ühiseid õpinguid, üritusi, eksameid. Iga sessioon on olnud oma-moodi raske ja alati on tundunud just eelseisev eksam kõige kohutavamana, eriti kohutavana just siis, kui sa eksamiruumi uksest sisse astud ja tead, et järgmisel hetkel pead võtma laualt piletit, mis su «saatusel» korral otsustab. Eksamiruumist väljudes paistab asi aga hoopis teises valguses: see polnudki ju see kõige hullem, aga vaat' see järgmine...

Ja kui paistavad tagasi vaadates kõik sessioonid ühesugustena, oli kõige viimases siiski midagi, mida varem pole olnud, see oli kindel teadmine selle kohta, kus asub sinu tulevane töökoht.

Teadmine, millistesse raamidesse su tulevased kohustused koonduvad, andis kindlasti kõigele suurema kohusetunde eksamite edukaks sooritamiseks. Pealegi olid kõik eksamid sel sessioonil ju erialaainetes.

Igal juhul võime öelda, et sessioon läks meil rohkem kui hästi, sest rühma keskmine oli tunduvalt üle nelja.

Kuna aga käesolevas artiklis on meil plaanis meenutada seda, kuidas möödusid meie rühmale detsembri-

ja jaanuarikuu, siis ei saa vaikida ka sessioonile järgnenud vaheajast. Selle veetsime me mitmeti: mitu korda käisime ühiselt Nelli järvel suusatamas, mõned puhkasid nädala Riias, kuid aga ka selliseid meile juba üsna igapäevasteks muutunud, kuid alati uut pakkuvaid meelelahutusvorme nagu kino, teater, kontserdid, kohvik, ei unustatud.

Palju huvitavat pakkuvad meile ühised vestlused, kus vahetati muljeid külastustest utesse töökohtadesse. Väga head muljed jäid M. Kõible Jõhvi Remondi-mehaanikatehase, kuid petteumust ei valmistanud ka tehas «Pioneer» ja Tallinna Juveelitehas oma tulevastele töötajatele.

Huvitav oleks teada, mis muljeid on saanud teiste teaduskondade inimesed oma tehastest, töökohtadest. Hea oleks, kui saaks sellest lugeda meie ajalehe veergudel. Muidugi oleks kõige toredam sellest rääkida näiteks üheskoos üliõpilaskohvikus, aga...

Ja see olekski veel meie ühine soov, et praegune esimene kursus, kes kindlasti samastuguse õhinaga loodab üliõpilaskohviku peatsele avamisele nagu meie oma esimestel üliõpilastele, ei jõuaks viimasele kursusele sellise petteumusega nagu meie.

TM-101

Uusi mõisteid ja formuleeringuid masinaelementides

(Kukkunud välja eksamineeritavate suist)

Elastsusjõud põhjustavad kontaktpingeid.

Liikumatu puutuja liigub...

Alusringjoon määrab ära hammasrataseta asendi.

Liistliited on prismaatilise kujuga detailid võlli asendi fikseerimiseks ja ta võtab vastu teljesuunalist koormust ja väändemomenti.

Ülemist piirmöödet nimetatakse ülemiseks piirhääbeks. Hambumisteooria uued jooned: juhtjoon, põhijoon, harrbumisringjoon.

Hammasrattaid töödeldakse šedöövriga!

Sõrmpukk

Paindepingeid vaadeldakse paraboolina.

Võidame jõus sellepärast, et ratas liigub.

...hõõrdumise tulemusena vastu ketast koormuse allalaskumisel kiirus pidurdub.

Kasutatakse risti- ja teljesuunas poolitatud liugelaagreid, kui ei ole võimalik nende ühendus.

... kandiline keere.

Nihutamine pinge hamba keskpunkti.

Hambumispoolus on liikumatu tsentroid.

Alusringjoon moodustab evolventkõvera.

Moodul on hammaste arvule vastav diameetri pikkus.

Tugevuspinge on üks kindel pinge.

...kasutatakse lubatavate pingete arvutuse määramisel.

Paindel esineb hamba murenemine. Kuigi maksimaalsed pinged on vastasküljel suuremad, tekib murenemispragu teisel küljel. Väsimuspragu areneb edasi ja lõpuks hammas tuleb ära.

Polti arvutatakse hõõrdele.

Jugoslaavia reisid

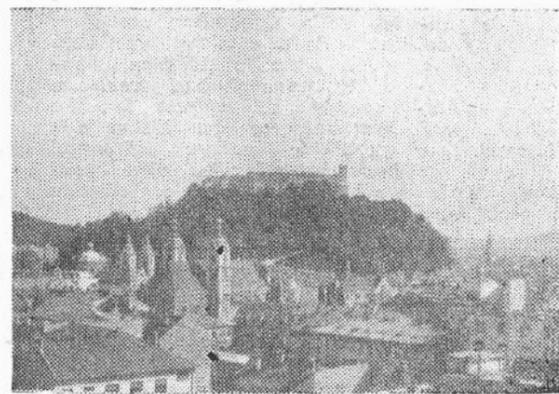
Ljubljana ülikoolis õpitakse füüsikat-matemaatikat, arstiteadust, keemiat, bioloogiat, keeli. Valmistatakse ette ka laia profiiliga majandusteadlasi.

Ljubljana vanalinn sarnaneb mitmeti meie Toompeaga, uus linna-osa on aga nagu ikka ajakohase arhitektuuriga ja hästi heakorrastatud. Ta hämmastab meid oma range plaanipärasusega, eeskujuliku liikluse reguleerimise ja puhtusega. Sellist prügiurnide rohkust nagu meil ei näinud me kusagil. Vaatamata sellele ei näi jugoslaavlane tundvat mingit vajadust visata paberitükke või suitsuotsi tänavale. Tänaval suitsetajaid kohatasime üldse aruharva.

Mootorrattaid kasutatakse vähe, see eest oli Ljubljana tööline jalgratturite paradüüs. Nende jaoks olid kõikjal eraldatud sõidurajad ja liiklust reguleerivad politseinik suhtus neisse kui igati tunnustatud liiklusvahendisse. Jalakäijatel aga hoiti eriti hoolikalt silma peal. Tarvitses vaid jalg tõsta sõiduteele enne liiklusreguleerija märguannet, kui läbilõikav vile kutsus sind viivitamatult korrale.

A. VELLAMAA

Õppetöö algab ülikoolis 1. oktoobril. 25% üliõpilastest saavad stipendiumi. Peale selle on asutuste ja ettevõtete stipendiaadid. Stipendium moodustab

LJUBLJANA VANALINN

umbes ühe viiendiku tööliste kuutasust. Juhul kui üliõpilane katkestab õpingud, tuleb tal raha tagastada vastavale ettevõttele. Opperaamatute- ja vahendite hinnad olid küllalt kõrbedad. Arvutus-

lükati võib omandada ainult terve kuu stipendiumi eest. Sama rahaga aga saab osta ka ülikonnana. Paradoks!

Ljubljana ülikool sarnaneb ka mitmeti meie institutidega. Nimelt on nende õppehooned ja labora-

tooriumid samuti paisatud väga laiale territooriumile. Ühiselamud on nägusalt ja mugavalt sisustatud. Alates 3-ndast kursusest on ette nähtud toad kahele inimesele. Ühiskööki kui taolist seal ei olnud.

Toitu tuli valmistada toas elektripliidil. Enamus aga kasutab söökla teenuseid, kus tasu kuu eest moodustab 85% stipendiumist. Söökla, kohvik ja klubi moodustavad ühtse ansambli, mida on kerge kohandada suurte massiliste kultuuriürituste läbiviimiseks.

Üldse on Jugoslaavias 6 ülikooli ja üliõpilaste üldarv on üle 150 000.

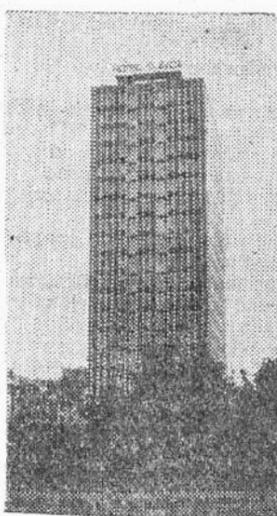
Ülikoolis õppides kuuluvad kõik üliõpilased Jugoslaavia Üliõpilaste Liitu, milline loodi 1951. aastal. See on poliitiline organisatsioon, mille põhiteesid võeti vastu liidu VII kongressil 1964. a. veebruaris:

a) marksismi-leninismi ideede levitamine

b) igakülgne abi valitsusele majanduslikus ülesehitustöös.

Praktiliseks näiteks sellele on «Sõpruse — ühtsuse» magistraal, mis ühendab maa põhja ja lõuna-osa ja ehitati kuue aasta jooksul üliõpilaste poolt. Jälgid tihedat autodevoolu sellel kõveral ja kaljudesse raiutud asfaldilindil ja on sõnadeta selge tee tähtsus kogu maa majanduses.

Tegime lähema tutvuse moodsa kunsti muuseumiga. Kui küsida, millise mulje jättis see moodne kunst, siis on sellele raske vastata. Võib kõnelda ainult üksikutest väljapanekutest, mis mingil moel olid mõistetavad ja mida võib meenutada. Väga huvitav oli «Reekviem», mis

BELGRAD.
HOTELL «SLAVIA»

vertikaalsel alusel koosnes tules kokkusulanud ja kokkukeevitatud püssiraudadest, Hiljem oli seda massi keskelt kuumutatud ja jäi mulje nagu oleks see ka praegu tules, valmis iga moment sulama ja haihtuma. Kunstniku mõte: ei iial relvi, ei iial sõda, pääses väga mõjuvalt esile.

Samas aga mingi kompaktned siledakihvitud lame kivitükk, mida nimetati «Naise kehaks» ja mingitest sakilistest raudplaatidest roostetanud poltidega kinnitatud kõverik, mis pidi kujutama «Surma».

Igavleva valvuri sõnade järgi olime me seal sel päeval ainuke suurem grupp, kes seda muuseumi külastas.

Käisime mitmel korral kinos. Väga palju linastub välismaiseid filme. Janu toelise kunsti järgi kinolinal on Jugoslaavias suur. Igaüks mäletas selliseid filme nagu «Vaikne Dön», «Inimese saatus», «Aljoša lapseõlv».

Paar tundi saatsime mööda Jugoslaavia Noorsooliidu Ljubljana linna-komitees. Noorsooliit loodi 1919. aastal (samal aastal loodi ka Jugoslaavia Kommunistide Liit).

Sloveeniast kuulub noorsooliitu 130 000 noort, 60% nendest on töölisel, ülejäänud kooliõpilased ja teenistujad.

Vastuvõtt noorsooliitu toimub üks kord aastas. Kord aastas toimub ka noorsooliidu konverents.

Palju energiat kulutab liidu juhtkond ülemaailsete noorsoo töölaagrite organisatsioonidele.

Lahkusime, rinnas viisnurksed noorsooliidu märgid, mälestusena jugoslaavia elurõõmsast ja teotahetelisest nooruselt.

17. päeva oli möödunud. Ees ootas kojusõit: Belgrad—Moskva—Tallinn. Oli 29. august. (Lõpp)

Tallinna Polütehnik 3

Kehalise kasvatus õppejõud täiendasid teadmisi

Eesti NSV MN Riikliku Kõrgema ja Keskerihariduse Komitee korraldusel viidi läbi 12.-17. jaanuarini 1965. a. kõrgemate koolide kehalise kasvatus õppejõududele talvised täienduskursused. Kursused toimusid Tartu Riikliku Ülikooli «Kääriku» õppebaasis. Seminari juhendasid TRÜ suusatamise kateedri erialaõppejõud ja TRÜ kinokabineti töötajad.

Kursuste kava oli huvitav ja mitmekesine. Õppejõud täiendasid teadmisi nii teoreetilistes kui ka praktilistes tundides. Tutvuti murdmaasuusatamise ja mäe-

suusatamise tehnika elementide õpetamise meetodikaga. Teoorias ja praktikas läbiti talviste matkade organiseerimine. Huvitavaks ja vajalikuks õppetöö vormiks kursuste kavas oli põhjalik tutvumine kinoalase tööga — kinoaparatuuride üksikasjadega, filmimise ja filmide ilmutamise, samuti kinogrammi valmistamise ja nende analüüsimisega. Huvipakkuv oli en-

da õppegrupi liikmete suusatamise tehnika filmimine, mida analüüsiti juba sama päeva õhtul.

Meeldivad olid kogemuste vahetamise õhtud, kus toimusid elavad arutelud kõrgemate koolide kehalist kasvatus puudutavates küsimustes.

TPI kehalise kasvatus ja spordi kateedrist võtsid seminarist osa õppejõud H. Meelismaa, V. Bazanov, E. Reidla, H. Erm, V. Palm, A. Möttus, E. Kirsipuu, O. Kulderknup, A. Kreinin, A. Jürisson.

A. J.

SPORDIÜRITUSI

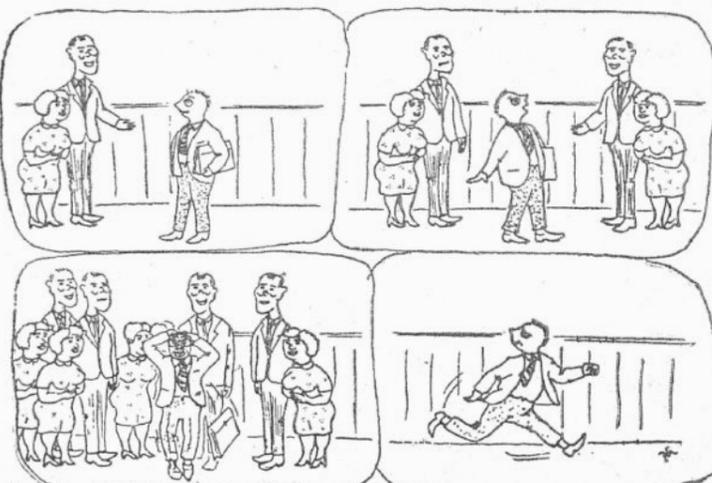
JAANUARIS

- tuli esimeseks 1965. a. ENSV üliõpilasmestriks suusahüpetes Mihkel Laidna (EB-11). (Pikemalt kirjutab võistlustest järgmises numbris treener H. Kaselaan).
- grupp verivärsked TPI lõpetanud viibis nädal aega puhkusele TRÜ Kääriku spordilaagris.
- TPI orienteerujad viibisid «Burevestniku» üleilulistele orienteerumisevõistlusteks ettevalmistavas treeninglaagris Vana-Otepääl.
- alotus TPI lahtistest sulgpallivõistlustest osa 57 mängijat, neist 30 väljaspoolt instituuti. 130-s peetud mängus selgitati paremad. Naised: 1. U. Kasman (Tallinna Ikk.), 2. K. Sander (Tall. Ikk.), 3. K. Silmer (org. keemia kat.). Mehed: 1. U. Nurges (automaatika ja telemehaanika kat.), 2. R. Kristianson (ETUI), 3. L. Tamm (joonest ja kujutava geometria kat.).
- Meespaarimängus: U. Nurges—H. Pajumägi, 2. H. Meelismaa—R. Kristianson, 3. J. Nuuter—H. Koppel.
- Segapaarimängus: U. Kasman—R. Kristianson, 2. R. Kõrge—H. Seppel, 3. K. Sander—J. Sander.
- Meeste turniiril mängis kaasa vabariigi paremaid naismängijaid Hele Pajumägi, saavutades üksikmängus IV koha.
- alotus õppejõudude-teenistujate spartakiaadi võrkpallivõistlustel mängib 14 meeskonda. Plussringi üheks finalistiks on eksperimentaalitöökoja meeskond, kes poolfinaalis võitis joonestamise ja kujutava geometria kateedri meeskonda 2:1. Kaotuseta on seni ka ehituskonstruktioonide (eelmise spartakiaadi võitja) ja elektrisüsteemide kat. meeskonnad, kellele omavaheline kohtumine selgitab plussringi teise finalist.

VEEBRUARIS

- TPI kompleksvõistluse arvestuses on kavas:
- TEADUSKONDADELE**
1. TPI MV võrkpallis 15. veebruaril kell 13.00 toimub TPI Spordiklubis võistkondade registreerimine ja esindajate koosolek.
2. TPI MV vabamaadluses 27.—28. veebruaril.
3. TPI MV vehklemises " "
- OPPERÜHMAMADELE**
1. lauatenisevõistlused 13. veebruaril kell 13.00 toimub TPI Spordiklubis võistkondade registreerimine ja esindajate koosolek.
2. laskevõistlused 22.—27. veebruaril.
- Peale ülaltoodute on instituudi sisemistest võistlustest kavas veel:
11. veebruaril — energeetikateaduskonna võrk- ja korvpallivõistlused.
14. veebruaril — Nõukogude Armees aastapäevale pühendatud orienteerumissuusatamise võistlused.
15. veebruaril — TPI lahtised värvapallivõistlused naistele.
22. veebruaril — Ehitusteaduskonna malevõistlused.
25. veebruaril — Keemia-Mäeteaduskonna lauatenisevõistlused.
27. veebruaril — Õppejõudude-teenistujate spartakiaadi suusatamisvõistlused.
28. veebruaril — Ehitusteaduskonna võrkpallivõistlused.
- Väljaspool instituuti võistlevad mitmesugustel võistlustel korvpallurid, värvapallurid, suusatajad, kergejõustiklased, orienteerujad ja õppejõudude-teenistujate võistkonnad võtavad 20.—21. veebruaril Rakveres osa Haridusala Kõrgemate Koolide ja Teaduslike Asutuste Töötajate Ametiühingu II talisparkakiaadist suusatamises, lauatenises ja males.

H. MAANSO

RIKSU KAADEL JA ÜHISKOND.

LÄRUO ÜLESANDEED

ÜTÜ ÜTÜ

TÖÖST E HITUSTEADUSKONNAS

Möödunud aastal ehitusteaduskonnas tehtud pingutused üliõpilaste teadusliku uurimistöö osas on olnud küllaltki viljakad. Kõige ilmekamalt väljendub see vast esitatud tööde arvus kui ka saavutatud tulemustes.

Balti liiduvabariikide, Valgevene NSV ja Kaliningradi oblasti kõrgemate tehniliste õppeasutuste ÜTÜ X konverentsil TPI poolt esitatud 92 ettekandest kuulusid tervelt 22 ehitusteaduskonna üliõpilastele.

TPI üliõpilaste teaduslike uurimistööde konkursil 59-st auhinnalisest kohast kuulus ehitusteaduskonna üliõpilaste töödele 11.

Suhteliselt veelgi silmapaistavamalt esindasid ehitusteaduskonna üliõpilaste uurimistööd TPI-d üliõpilaste teaduslike tööde vabariiklikul konkursil, mida ilmekalt illustreerib alljärgnev tabel.

Koht	TPI poolt kokku saadud	Ehitusteaduskonna poolt saadud	Ehitusteaduskonna %
I preemia	6	2	33
II preemia	7	2	29
III preemia	13	3	23
Esile tõstetud	11	1	9

Arvestades, et ehitusteaduskonna üliõpilaste arv moodustab orienteeruvalt 18% kogu TPI üliõpilaste arvust, siis esitatud tööde kogus ning tulemused ületavad tunduvalt TPI keskmise.

Need küllaltki head näitajad on olnud ehitusteaduskonna kateedrite ning ÜTÜ erialaringide ühiste jõupingutuste viljaks.

Kuid on olemas võimalusi selleks, et ehitusteaduskonnas veelgi parandada üliõpilaste teaduslikku tööd.

Ehitusteaduskonna üliõpilaste poolt esitatud tööd on olnud põhiliselt seotud kateedrite uurimistöödega. On muidugi väga hea, et suudetakse üliõpilasi kaasata töömata kateedrite piires tehtavatele uurimistöödele ja seda nii, et nad ei muutuks puht mehaanilisteks tööriistadeks. Samuti tuleb tunnustavalt märkida ehituskonstruktioonide kateedrit, kes on suutnud üliõpilasi liituda tööle ka puhtüliõpilaste uurimistöödele. Kuid taolised võimalused üliõpilaste teaduslike uurimistööde suunamiseks on piiratud, kuna see toimub üliõpilaste vaba aja arvel, mis teadagi on niigi äärmiselt pingutatud.

Üheks võimaluseks üliõpilaste suunamisel teaduslike uurimistöödele on mitmesuguste õppetöövormide kasutamine: loengu-

tel üksikute küsimuste käsitlemine kuni täiendavate või edasist uurimust nõudvate probleemide püstitamiseni, kursusetööde ja -projektide, aga ka oli diplomitööde asendamine teaduslike uurimistöödega.

Kui ehitusteaduskonnast möödunud aastal suudeti uurimistöödena esitada 2 diplomitööd (ehitustehnoloogia kateedri juhendamisel), siis näiteks mehaanikateaduskonnas diplomitööd moodustasid üle poole uurimistöödest, samuti oli nende osa kõrge ka teistes teaduskondades.

Neid võimalusi tuleks üliõpilaste teaduslikele töödele suunamiseks senisest tunduvalt enam kasutada.

Kuna tänapäeval teaduslike uurimistööde osatähtsus pidevalt kasvab, siis taoliste inseneride ettevalmistamist, kes oleksid omandanud teadusliku töö meetodi algeid, tuleb stimuleerida. Arutanud seda küsimust ehitusteaduskonna ÜTÜ-s, leiti olevat otstarbekas üliõpilaste poolt tehtavat teaduslikku tööd arvestada pingereas vastavate koefitsientide lisamisega esitatud uurimistööde ning saadud auhinnaliste kohtade eest. Taoline arvestamine oleks kooskõlas põhimõttega, et üliõpilaste teaduslike uurimistööde moodustab olulise osa tänapäeva inseneri ettevalmistamisest.

V. REIMAN

Kümme päeva TRÜ Kääriku Spordibaasis

Meid oli tosin: Ants, Avo ja Arvo (endisest õpperühmast MK), Teet ja Rein (MP-st) ning Mai, Liivia, pisi-Elina, Liina, Tooni, Merike ja Jaak (IM-st). Olime Kopli koolist jagu saanud ja sõitsime Käärikule puhkama. Nüüd on siis puhkus läbi ja võib vähe muljeid jagada.

Kõigepealt tahaksime teile öelda, et mis te, paganad, passite siin suitsuses Tallinnas, kui aga pisut mahti — suusad alla!

Kohe esimesest päevast võtsime sisse range sportliku joone. Teoreetilisteks allikateks olid meil F. Parre «Suusatamine» ja «Matkatarkuste taskuraamat». Teooriat püüdsime pidevalt praktikasse rakendada: mõned lihvisid kukkumistehnikat, teised tegid suuskade tugevuskatseid jne. Kahetsusega peab siiski märkima, et meistersportlasi sellest laagrist ei sirgunud.

Päevaplaan oli meil üldjoontes järgmine: kell veerand üheksa — maast lahti, jooks, võimlemine, lumega hõõrumine (mõnikord küll tõusti ka kolmveerand üheksa, pandi riide ja ei võimeldudki, aga sellest ei maksa teistele rääkida); kell üheksa — hommikueine (meil oli kokatüdrukutega hea läbisäämine, ja söögi üle ei saanud kaevata), siis suuskade määrimine ja aida! — loodusesse; kella kaheks, poole kolmeks tulime tagasi, käisime duši all; kell kolm oli lõunasöök, kus võis endale rohkem liiga teha kui mägedes, siis väike puhkus ja uuesti suuskadele (alati küll kõik ei viitsinud peale lõunat sõitma minna, aga seda ei maksa tähele panna); videvikus tagasi, saun või dušš; kell kaheksa — õhtusöök, peale seda televiisor, tants, raamat, brigde või muidu lobisemine; kell üksteist õõrahu (meil tavaliselt kell kaksteist või pool üks).

Võrratu on ta, see Kääriku. Lihtsalt kadestama peab neid

TRÜ-kaid. Juba hooned ise on midagi ja siis veel maastik. Sõida millises suunas tahes, igalpool on ees mäed, majesteetlikud kuused, orgudes vanad talud. Sõidad tunnikese, teise, kolmanda, lõpuks ole mees, ja üle, kus pool siis Kääriku on. Niisugusel puhul rakendasime alati kollektiivset printsiipi, igäiks võitas oma suusakepiga «õige» suuna. Harva küll langesid 2 keppi enamvähem kokku. Me proovime ei hakanud, kas teed viivad Käärikule või mitte, vaid küsime mõnest talust või sõitsime tuldud teed tagasi. Ega me nii huupi ei sõitnudki. Ohtu tuli poiste tuppa kokku üldkoosolek, kus koostati plaan järgmiseks päevaks. Palju abi oli Kääriku ümbruse maketist, mis peahoones seinale asetsetes, selle abil sai koostada sobivad marsruudid. Külastasime Harimäge, Vallimäge, Otepää Linnamäge, Kuutse mäge jt. nimelisi ja nimetuid paiku. Iga päev sai maha sõidetud ikka 10—30 km.

Kui me Otepäele sõitsime, siis tegime Pühajärve Kloostri saarel vägeva lõkke, keetsime teed ja puha. Omavahel eeldes, ega see lõke ei tahtnud hästi vedu võtta, aga poolteise tunniga ikka vesi kees küll. Sel päeval me lõunal ei käinudki, söime kaasavõetud võileibu. Teel oli nii meeldiv sambla, kuuseokaste ja tont teab veel mis maitse. Otepää Linnamäel, nagu selgus, polnudki keegi enne käinud. Seal oli vana linnuse või lossi varemed, mida on suvel restaureeritud. Käegakatsutavas kauguses paisab Väike-Munamägi, sinna me aga seekord ei läinud, sest õhtu jõudis kätte ja läksime Pühajärvel rannakohvikut vaatama. Vaatasime nii väljast kui ka seest, viimane aga kiskus alla sportlikku vaimu: järgmisel hommikul oli väga vähe lumega hõõrujaid (aga see võis ka millestki muust olla).

Kuutse mäele aga läksime kompassi järgi, mille saime jahimeeste käest, vastutasuks pidime aga koeri mängima ja rägast haukuma. Jänesed vist ainult naersid me üle, aga meil oli see ikkstaapuhha, võtsime asimuudi ja läksime otse, ükskõik mis ka ees oli, ainult, kes majad olid, seal tegime väikesed vimpusid sisse. Muidu oli see üks vahvamaid matku, läks ainult kalliks maksma: kahel suusad.

Päris Kääriku külje all on Seina mägi. See on ikka päris tõsine sõidukoht, järsk ja oma 40—45 m kõrge. Kolm meie hulgast said aga ka selle vallutamise toime, mistõttu nad paigutati salgas kohe juhtivatele kohtadele. Isiklikult pean ütlevat, et lasksin ka poolest Seina mäest alla, tõmbasin sinna veel kriipsu lumele, kui ei usu, minge vaadake.

Meie Käärikul viibimise ajal toimus seal üleiluline kõrgemate põllumajanduslike õppeasutuste keh. kasv. kateedrite juhatajate kokkutulek. Seetõttu noorust vähevõitu. Kui see kokkutulek lõppes, saabusid kohale TRÜ II kursuse tudengid. Katsusime aktiivselt pihta hakata ja läksime esimesel õhtul kohe neid kaema, kosjaviinad ja maiustused ilusasti kaasas. Meie agarusest aga suurt ei hoolitud ja sellepärast tegime teisel päeval endile naistumemmemme, mis aga liukati ümber.

No nii, nüüd ootab meid es töö. Veel viimast korda sai tunda end tudengina. Kahju on lahkuda sõpradest, kellega soovad mitmed koos võideldud aastad, aga elu on juba selline. Kõik, kes me seekord aga Käärikus olime, otsustasime kevadepoole korraldada Otepääl uue kohtumise, et jälle proovida, kas libiseb paremini «Rex», «Adux» või «Viro», õhtul aga vestelda tööst ja elust Pühajärve kohvikus.

A. SAARMETS

INGLISE HUUMORIT

Donald: «Ma nägin eile öösel unes, et tegin sulle abieluettepaneku. Mida see peaks tähendama?»

Dorothy: «See tähendab, et sul on magades rohkem mõistust kui ärkvel olles.»

«Te ütlete, et olen esimene modell, keda te olete suudelnud?»

«Jah.»
«Ja kui palju modelle on teil enne mind olnud?»
«Neli. Ünn, kaks apelsini ja lillevaas.»

Õnitleme!
Villu Rõigas
Maia Arst

Esimene mees (kunstimuseumis): «Vaata! Siin on Mona Lisa!»

Teine mees: «Ah, lähme edasi! Selle daami naeratus meenutab mulle mu naise nägu, kui ta arvab, et ma valetan.»

Avaldame sügavat kaastunnet VELLO VOLDILE tema isa surma puhul. «Tallinna Polütehniku» toimetuse.

Toimetaja V. KALPUS

Орган парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Tallinnского политехнического института «Таллинский политехник» город Tallinn.

Trükkikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk 40/42 Hind 2 kop. Tellimise nr. 453.

ET-101

MB-02200